

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA TATU

YATOKANAYO NA KIKAO CHA KUMI NA MBILI

4 MEI, 2016

MKUTANO WA TATU - YATOKANAYO NA KIKAO CHA KUMI NA MBILI

TAREHE 4 MEI, 2016

I. DUA

Saa 3.00 asubuhi Mhe. Dkt. Tulia Ackson (NAIBU SPIKA) alisoma Dua na kuliongoza Bunge:

Makatibu Mezani:

1. Ndg. Neema Msangi
2. Ndg. Joshua Chamwela

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Hati zifuatazo ziliwasilishwa mezani:-

1. Mhe. Dkt. Harrison George Mwakyembe aliwasilisha Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Katiba na Sheria kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017;
2. Mhe. Eng. Stella Manyanya aliwasilisha Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Chuo Kikuu Huria cha Tanzania kwa Mwaka 2013/2014;
3. Mhe. Dkt. Ashatu Kachwamba Kijaji aliwasilisha Taarifa ya Mwaka ya Utendaji wa Soko la Bima Nchini katika kipindi cha Mwaka unaoishia tarehe 31 Desemba, 2014.

III. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa na Wabunge:-

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na.94 – Mhe. Ignas Aloyce malocha

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Ignas Aloyce malocha

(ii) Mhe. Susan Liambweni Kiwanga

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Swali Na.95 – Mhe. Hussein Mohammed Bashe

Swali la nyongeza: i) Mhe. Hussein Mohammed Bashe

ii) Mhe. Shukuru Jumanne Kawambwa

WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

Swali Na.96 – Mhe. Dkt. Hadji Hussein Mponda

Swali la nyongeza: Mhe. Dkt. Hadji Hussein Mponda

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

Swali Na.97 – Mhe. Joyce John Mukya

Swali la nyongeza: Mhe. Joyce John Mukya

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

Swali Na.98 – Mhe. Asha Abdallah Juma Liliulizwa na Mhe. Rashid Abdallah Shangazi

Swali la nyongeza: Mhe. Rashid Abdallah Shangazi

Swali Na.99 – Mhe. Mohammed Omary Mchengerwa

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Mohammed Omary Mchengerwa

(ii) Mhe. Dkt. Charles John Tizeba

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

Swali Na.100 – Mhe. Mgeni Jadi Kadika

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Mgeni Jadi Kadika

(ii) Mhe. Magdalena Hamisi Sakaya

Swali Na.101 – Mhe. Munira Mustafa Khatib

Swali la nyongeza: Mhe. Munira Mustafa khatib

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI, TEKNOLOJIA NA UFUNDI:

Swali Na.102 – Mhe. Susan Anselm lyimo

Swali la nyongeza: Mhe. Susan Anselm Lyimo

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

Swali Na.103– Mhe. Dkt. Dalaly Peter kafumu

Swali la nyongeza: Mhe. Dkt. Dalaly peter Kafumu

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

Swali Na.104 – Mhe. John Wegesa Heche

Swali la nyongeza: Mhe. John Wegesa Heche

MATANGAZO:

- Wageni wa Mhe. Mwigulu Lameck Nchemba, ambao ni Watendaji wa Wizara na familia yake, Wageni kutoka TALIMETA na OXFAM na Wageni wengine walitambulishwa.
- Kamati za Katiba na Sheria, Viwanda, Biashara na Mazingira zikutane leo kuanzia saa 7 mchana;
- Kamati ya Utendaji ya CPA ikutane saa 4:30 uk 227

- Wabunge wakatoliki watakuwa na Ibada leo mchana.

Mwongozo wa Spika:

1. Mhe. Khatibu Said Haji alitumia Kanuni ya 68(7) kuomba Mwongozo kuhusu utaratibu wa Wabunge kutakiwa kuweka alama za vidole mara mbili kwa siku, hasa ikizingatiwa kuwa wakati mwingine Vikao vya Kamati za Bunge kukutana nje ya Bunge na hivyo Wabunge hulazimika kurudi Bungeni kuweka alama hizo, jambo linaloleta usumbufu mkubwa.

Mhe. Naibu Spika aliahidi kulifanyia kazi jambo hilo na kuona namna bora ya kulitatua.

2. Mhe. Hussein Mohamed Bashe aliomba mwongozo chini ya Kanuni ya 47(1-4) na kuomba Bunge liliahirishe mjadal ili kujadili jambo la dharura kuhusiana na kupanda kwa bei ya sukari nchini jambo linaloathiri jamii.

Mhe. Naibu Spika alitoa maelezo kuwa jambo hilo lilishatolewa Kauli na Serikali na pia Waziri Mkuu ameshatoa maelezo na maelekezo.

IV. HOJA ZA SERIKALI

- Majadiliano ya Hoja ya Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi yaliendelea na Wabunge wafuatao walichangia:-

33) Mhe. Sixtus Raphael Mapunda	-	CCM
34) Mhe. Oliver Daniel Semuguluka	-	CCM
35) Mhe. Desderius John Mipata	-	CCM
36) Mhe. Hawa Abdulrahman Ghasia	-	CCM
37) Mhe. Margareth Simwanza Sitta	-	CCM
38) Mhe. Rose Cyprian Tweve	-	CCM
39) Mhe. Susan Peter Masele	-	CHADEMA
40) Mhe. Joyce Bitta Sokombi	-	CHADEMA
41) Mhe. Dkt. Aloyce Godwin Mollel	-	CHDEMA
42) Mhe. Hamidu Hassan Bobali	-	CUF
43) Mhe. Daniel Nsanzugwanko	-	CCM
44) Mhe. Oran Manase Njeza	-	CCM
45) Mhe. Aeshi Khalfan Hilary	-	CCM
46) Mhe. Emmanuel Papian John	-	CCM
47) Mhe. Devotha Mathew Minja	-	CHADEMA
48) Mhe. Angelina Silvester Mabula	-	NW – ARDHI

- 49) Mhe. George Mcheche Masaju - AG
50) Mhe. William Tate Ole – Nashe – NW Kilimo, Mifugo na Uvuvi

V. KUHITIMISHA HOJA

Mhe. Mwigulu Lameck Nchemba, Mtoa Hoja na Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi alipewa Fursa ya kuhitimisha Hoja kwa kujibu Hoja mbalimbali zilizotolewa na Wabunge.

TANGAZO

- Misa ya RC imeahirishwa
- Wabunge wamuone Waziri Mkuu ofisini siyo Ukumbini

VI. KUSITISHA BUNGE

Saa 7.20 Bunge lilisitishwa hadi saa 10.00 jioni.

VII. BUNGE KURUDIA

Bunge lilirejea saa 10:00 jioni likiongozwa na Mhe. Najma Murtaza Giga. (Mwenyekiti)

VIII. KAMATI YA MATUMIZI

Bunge liliingia katika hatua ya Kamati ya Matumizi ili kupitia mafungu ya Wizara ya Kilimo, Mifugo na Uvuvi.

FUNGU 43

- Wabunge wafuatao walichangia:-
  1. Mhe. Felister Aloyce Bura
  2. Mhe. Dkt. Sware Semesi Immaculate – alitoa shilingi na wafuatao walichangia
    - i) Mhe. Cecilia Daniel Paresso
    - ii) Mhe. Ally Saleh Ally
    - iii) Mhe. Selemani Said Jafo
    - iv) Mhe. George Mcheche Masaju – AG

Wabunge walihojiwa na shilingi ilibaki.

3. Mhe. Dotto Mashaka Biteko
4. Mhe. Magdalena Khamis Sakaya – alitoa shilingi na wafuatao walichangia:-
  - i) Mhe. Selemani Said Jafo
  - ii) Mhe Upendo Furaha Peneza
  - iii) Mhe. Ramo Matala Makani
  - iv) Mhe. Masoud Abdallah Saluni

v) Mhe. Angelina Silvester Mabula

5. Mhe. Mwanne Ismael Nchemba

- Fungu 43 – lilipitishwa na Bunge
- Fungu 99 – lilipitishwa na Bunge
- Fungu 24 - lilipitishwa na Bunge

Kitabu cha Maendeleo:

Fungu 43 – lilipitishwa na Bunge

Fungu 99 – lilipitishwa na Bunge

IX. TAARIFA

Baada ya kamati ya matumizi kumaliza kazi yake, mtoa Hoja alitoa Taarifa kwamba Bunge limepitisha Bajeti ya Wizara hiyo bila mabadiliko na kuomba Hoja hiyo ikubaliwe, Wabunge walihojiwa na kupitisha.

X. KUAHIRISHA SHUGHULI ZA BUNGE

Saa 12:00 jioni Bunge liliahirishwa hadi tarehe 5/5/2016 siku ya Alhamisi saa 3.00 asubuhi.

**DODOMA
4 MEI, 2015**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**